

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 7ης Σεπτεμβρίου 2006 *

Στην υπόθεση T-168/04,

L & D, SA, με έδρα τη Huercal de Almeria (Ισπανία), εκπροσωπούμενη, αρχικώς, από τον M. Knospe και, εν συνεχεία, από τους S. Miralles Miravet και A. Castedo García, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από την J. García Murillo,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου:

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

Julius Sämann Ltd, με έδρα το Zug (Ελβετία), εκπροσωπούμενη από τους
A. Castán Pérez-Gómez και E. Armijo Chávarri, δικηγόρους,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή με την οποία ζητείται η μερική ακύρωση της
αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 15ης Μαρτίου 2004
(υπόθεση R 326/2003-2), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Julius Sämann
Ltd και της L & D, SA,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Legal, πρόεδρο, P. Lindh και I. Wyszniowska-Białicka,
δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του
Πρωτοδικείου στις 14 Μαΐου 2004,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως του ΓΕΕΑ, το οποίο κατατέθηκε στη
Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 21 Δεκεμβρίου 2004,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως της παρεμβαίνουσας, το οποίο
κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Ιανουαρίου 2005,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 12ης Ιανουαρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- ¹ Στις 30 Απριλίου 1996 η L & D, SA, υπέβαλε στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ) αίτηση για την καταχώριση κοινοτικού σήματος, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.
- ² Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το αμέσως κατωτέρω εικονιστικό σημείο, το οποίο περιλαμβάνει λεκτικό στοιχείο:

- ³ Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος ανήκουν στις κλάσεις 3, 5 και 35 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών

με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και αντιστοιχούν, για καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

— κλάση 3: «Είδη αρωματοποιίας, αιθέρια έλαια, καλλυντικά»,

— κλάση 5: «Αρωματισμένα αποσμητικά χώρου»,

— κλάση 35: «Διαφήμιση· διαχείριση εμπορικών υποθέσεων· διοίκηση εμπορικών επιχειρήσεων· εργασίες γραφείου».

⁴ Στις 29 Ιουνίου 1998 η αίτηση καταχωρίσεως του σήματος δημοσιεύθηκε στο Δελτίο κοινοτικών σημάτων αριθ. 47/98.

⁵ Στις 29 Σεπτεμβρίου 1998 η Julius Sämann Ltd άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94, κατά της καταχωρίσεως του συγκεκριμένου σήματος.

⁶ Η ανακοπή στηριζόταν στην ύπαρξη διαφόρων προγενέστερων σημάτων.

- 7 Επρόκειτο, καταρχάς, για το κοινοτικό εικονιστικό σήμα αριθ. 91991, το οποίο καταχωρίστηκε, κατόπιν σχετικής αιτήσεως της 1ης Απριλίου 1996, για προϊόντα της κλάσεως 5 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας και εικονίζεται αμέσως κατωτέρω:

- 8 Δεύτερον, επρόκειτο για διεθνή και εθνικά εικονιστικά σήματα, ορισμένα εκ των οποίων περιλαμβάνουν λεκτικά στοιχεία και τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο των διεθνών καταχωρίσεων αριθ. 328917, 612525, 178969, 216415, 328915, 328916, 475333 και 539068· της αυστριακής καταχωρίσεως αριθ. 109639· των σουηδικών καταχωρίσεων αριθ. 217829, 225214 και 89348· της ισπανικής καταχωρίσεως αριθ. 1575391· της δανικής καταχωρίσεως αριθ. 03157/1964· των φινλανδικών καταχωρίσεων αριθ. 109644 και 45548· της γερμανικής καταχωρίσεως αριθ. 984362, για προϊόντα των κλάσεων 3 και/ή 5 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, και εικονίζονται αμέσως κατωτέρω:

33-1984

3106-1994

NT-1986

30-11-1966

25-1987

- 9 Η ανακοπή στηριζόταν σε όλα τα προστατευόμενα από τα προγενέστερα σήματα προϊόντα και αφορούσε όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσδιορίζονται με την αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.

- 10 Προς στήριξη της ανακοπής της, η παρεμβαίνουσα προέβαλε τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94.
- 11 Με απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2002, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ απέρριψε την ανακοπή στο σύνολό της.
- 12 Στις 23 Απριλίου 2003 η παρεμβαίνουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ, δυνάμει των άρθρων 57 έως 62 του κανονισμού 40/94, κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 13 Με απόφαση της 15ης Μαρτίου 2004 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ δέχθηκε εν μέρει την προσφυγή της παρεμβαίνουσας.
- 14 Η ασκηθείσα βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 προσφυγή έγινε δεκτή ως προς τα προϊόντα. Αντιθέτως, όσον αφορά τις αντίστοιχες υπηρεσίες, η προσφυγή απορρίφθηκε και το τμήμα προσφυγών επικύρωσε την απόφαση του τμήματος ανακοπών, απορρίπτοντας την ανακοπή κατά της καταχωρίσεως. Το τμήμα προσφυγών απέρριψε την ασκηθείσα βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 προσφυγή λόγω μη αποδείξεως της βλάβης του προγενέστερου σήματος ή του προσπορισμού αθέμιτου οφέλους από τον διακριτικό του χαρακτήρα.
- 15 Όσον αφορά την εξέταση της ομοιότητας των αντιπαρατιθέμενων σημάτων, το τμήμα προσφυγών προέβη σε σύγκριση του σήματος του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση με το προγενέστερο σήμα αριθ. 91991, ως αντιπροσωπευτικό των

λοιπών προγενέστερων σημάτων. Το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το εν λόγω προγενέστερο κοινοτικό σήμα είχε αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα μέσω της χρήσεως και της φήμης άλλου προγενέστερου σήματος, του οποίου το σχήμα είναι κατά βάση πανομοιότυπο με αυτό του κοινοτικού σήματος αριθ. 91991.

- 16 Το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι αμφότερα τα αντιπαρατιθέμενα σήματα αποτελούνταν από ένα έλατο με κλάδους σχηματιζόμενους από πλευρικές εξοχές και εσοχές και με πολύ βραχύ κορμό, τοποθετημένο σε ένα μεγαλύτερο, εν είδει βάθρου, τμήμα.
- 17 Το τμήμα προσφυγών υπενθύμισε ότι η εννοιολογική ομοιότητα δύναται να ενέχει κίνδυνο συγχύσεως, ιδίως στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το προγενέστερο σήμα διαθέτει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα, είτε εγγενώς είτε λόγω της φήμης της οποίας χαίρει στο κοινό.
- 18 Κατά το τμήμα προσφυγών, από τις προσκομισθείσες αποδείξεις προκύπτει ότι το προγενέστερο σήμα έχαιρε φήμης τουλάχιστον σε ένα τμήμα της Κοινότητας, ιδίως στην Ιταλία, όπου, κατά τις συναφείς εκτιμήσεις, το μερίδιό του στην αγορά υπερέβαινε το 50 %, και ότι, στην ίδια επικράτεια, είχε αποτελέσει αντικείμενο παρατεταμένης χρήσεως.
- 19 Από τα ανωτέρω στοιχεία το τμήμα προσφυγών συνήγαγε ότι η εννοιολογική ομοιότητα των δύο σημάτων θα μπορούσε να δημιουργήσει, τουλάχιστον στην Ιταλία, κίνδυνο συγχύσεως στο οικείο κοινό. Οι διαφορές μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων, οι οποίες έγκεινται κατά βάση στο γεγονός ότι το έλατο του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση συνίσταται σε περίγραμμα εντός του οποίου αποτυπώνεται πρόσωπο υπό μορφή κινουμένου σχεδίου καθώς και το λεκτικό στοιχείο «*aire limpio*», δεν καθιστούν δυνατή την αποφυγή του κινδύνου συγχύσεως, διότι το οικείο κοινό θα μπορούσε να εκλάβει το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση ως κωμική και υπό μορφή κινουμένου σχεδίου παραλλαγή του προγενέστερου σήματος

Αιτήματα

20 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει τα σημεία 1 και 3 του διατακτικού της προσβαλλόμενης απόφασης, καθότι μέρος αυτής, αφενός, ακυρώνει εν μέρει την απόφαση του τμήματος ανακοπών και απορρίπτει την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος ως προς τα προϊόντα των κλάσεων 3 και 5 και, αφετέρου, ορίζει ότι έκαστος των διαδίκων φέρει τα έξοδά του των διαδικασιών ενώπιον του τμήματος ανακοπών και του τμήματος προσφυγών·
- να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

21 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

22 Η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως που αντλούνται αντιστοίχως, από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', και του άρθρου 73 του κανονισμού 40/94.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 23 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η εκτίμηση στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών ως προς την ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημάτων είναι εσφαλμένη. Κατά την προσφεύγουσα, δεν υφίσταται καμία ομοιότητα μεταξύ των εν λόγω σημάτων και, συνεπώς, οι διαπιστώσεις περί του διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος είναι αλυσιτελείς.
- 24 Κατά την προσφεύγουσα, δύο σήματα είναι παρόμοια όταν, κατά την άποψη του οικείου κοινού, ταυτίζονται τουλάχιστον εν μέρει σε οπτικό, φωνητικό και εννοιολογικό επίπεδο. Στην περίπτωση σύνθετων σημάτων, επιβάλλεται να βεβαιωθεί ότι η ομοιότητα αφορά στοιχείο πρόσφορο να καθορίσει τη συνολική εντύπωση που δημιουργούν τα σήματα αυτά, ήτοι στοιχείο δυνάμενο να κυριαρχεί καθ' εαυτό στην εικόνα του σήματος την οποία διατηρεί στη μνήμη του το ενδιαφερόμενο κοινό. Κατά την εκτίμηση του κυρίαρχου χαρακτήρα ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που συναποτελούν ένα σύνθετο σήμα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, οι εγγενείς ιδιότητες εκάστου των συνθετικών αυτών στοιχείων. Αν η σύμπτωση αφορά στοιχείο περιγραφικό των οικείων προϊόντων, το στοιχείο αυτό δεν δύναται να κυριαρχεί στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σήμα και, συνεπώς, δεν μπορεί να συναχθεί ομοιότητα των σημάτων.
- 25 Όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη αυτές τις αρχές, καθώς αναφέρεται αποκλειστικά στην ύπαρξη «κοινού παρονομαστή» μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων, χωρίς να εξετάζει τις οπτικές, φωνητικές και εννοιολογικές αντιστοιχίες και χωρίς να προσδιορίζει τη σημασία του κοινού τους ενδεχομένως στοιχείου στη γενική εντύπωση που δημιουργεί το σύνθετο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση.

- 26 Καταρχάς, όσον αφορά το φωνητικό επίπεδο, το προγενέστερο σήμα δεν περιέχει κανένα λεκτικό στοιχείο. Επομένως, αποκλείεται οποιαδήποτε φωνητική ομοιότητα.
- 27 Εν συνεχεία, όσον αφορά το οπτικό επίπεδο, το προγενέστερο σήμα αποτελείται από τη ρεαλιστική αναπαράσταση του περιγράμματος ενός έλατου, τοποθετημένου σε τετράγωνη βάση, ενώ το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση αποτελείται από το σχέδιο μιας κωμικής μορφής με ιδιαίτερη φυσιογνωμία, που περιβάλλεται ένδυμα του οποίου το περίγραμμα ανακαλεί στη μνήμη, κατά τρόπο πολύ αφηρημένο, ένα έλατο και η οποία κατευθύνει την προσοχή του καταναλωτή στο λεκτικό στοιχείο «aire limpio». Επομένως, στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση κυριαρχούν εξίσου η κωμική αυτή μορφή και το λεκτικό στοιχείο «aire limpio», αποκλειόμενης, ως εκ τούτου, οποιασδήποτε οπτικής ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα.
- 28 Τέλος, σε εννοιολογικό επίπεδο, από το γεγονός και μόνον ότι το περίγραμμα των δύο ελάτων είναι παραπλήσιο δεν δύναται να συναχθεί ομοιότητα των σημάτων. Το γεγονός ότι το περίγραμμα της κωμικής μορφής μπορεί να ανακαλέσει στη μνήμη το σχήμα ελάτου δεν ασκεί επιρροή, καθώς οι ομοιότητες ως προς το περίγραμμα δεν είναι εννοιολογικές ομοιότητες. Εξάλλου, το περίγραμμα περιορίζεται στο βάθος της εικόνας, ενώ το σχήμα του ελάτου αλλοιώνεται από την εικόνα της κωμικής μορφής, καταλήγοντας να αποτελεί μάλλον έναν απλό μανδύα ή ένα απλό περίβλημα της μορφής αυτής παρά την αναπαράσταση της εικόνας ενός ελάτου.
- 29 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, συνεπώς, δεν υφίσταται καμία ομοιότητα μεταξύ των σημάτων.
- 30 Επικουρικώς, η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, αν γινόταν δεκτό ότι υφίσταται εννοιολογική ομοιότητα, η σύμπτωση δεν θα αφορούσε κυρίαρχο στοιχείο του σήματος, διότι το περίγραμμα του ελάτου δεν μπορεί να κυριαρχεί στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση, στο οποίο, αντιθέτως, κυριαρχεί η ιδιαίτερος έντονη και ασυνήθης αναπαράσταση μιας κωμικής μορφής και η επιγραφή «aire limpio». Εξάλλου, το περίγραμμα είναι

περιγραφικό των προϊόντων που δηλώνει το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση και, συνεπώς, δεν δύναται, σύμφωνα με τη νομολογία, να κυριαρχεί στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σήμα.

- 31 Όπως επικουρικώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν το Πρωτοδικείο δεν αποκλείσει οποιαδήποτε ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων, εξακολουθεί να μην υφίσταται κανένας κίνδυνος συγχύσεως, διότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση απέχει επαρκώς από το προγενέστερο σήμα.
- 32 Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, το προγενέστερο σήμα δεν δύναται να απολαύει ευρείας προστασίας, διότι ο διακριτικός του χαρακτήρας δεν είναι έντονος.
- 33 Αφενός, ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενέστερου σήματος είναι ανεπαρκής για τρεις λόγους. Πρώτον, το περίγραμμα του ελάτου είναι περιγραφικό προϊόντων όπως τα αποσμητικά και τα αρωματικά χώρου. Κατά την προσφεύγουσα, η θέση αυτή επιβεβαιώνεται από τις «πρακτικές οδηγίες για την εξέταση των σημάτων προϊόντων και υπηρεσιών» του γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του Ηνωμένου Βασιλείου. Δεύτερον, το προγενέστερο σήμα αποτελείται κατά βάση από το σχήμα υπό το οποίο κυκλοφορεί το προϊόν. Κατά τη νομολογία, η ουσιώδης λειτουργία του σήματος δεν μπορεί να επιτελεσθεί όταν το οικείο σημείο συγχέεται με την όψη του προϊόντος. Κατά την προσφεύγουσα, τούτο συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση, καθώς τα οικεία προϊόντα αποτελούνται μόνον από ένα πλακίδιο πορώδους και μη λιπαρής υφής το οποίο έχει διαποτιστεί με αρωματική ουσία και του οποίου το περίγραμμα αντιστοιχεί σε αυτό του ελάτου, ενώ η επιφάνεια των προϊόντων καλύπτεται πλήρως από το σήμα. Τρίτον, το σχήμα το οποίο αντιστοιχεί σε περίγραμμα ελάτου είναι αναγκαίο προκειμένου το προϊόν να επιτύχει το επιζητούμενο τεχνικό αποτέλεσμα. Κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά προς καταχώριση τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από το σχήμα του προϊόντος που είναι απαραίτητο για την επίτευξη τεχνικού αποτελέσματος. Επιπλέον, η περιγραφή των λειτουργιών του προϊόντος, όπως παρατίθεται στην αίτηση για τη χορήγηση αμερικανικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας την οποία υπέβαλε η παρεμβαίνουσα, καταδεικνύει ότι το σχήμα

κωνικού δένδρου που χρησιμοποιεί η παρεμβαίνουσα επιτελεί μια τεχνική λειτουργία, ήτοι τη σταδιακή και κατά δόσεις διάχυση του αποσμητικού, η οποία μπορεί να επιτευχθεί ευχερώς με ένα σχήμα όπως αυτό του ελάτου, σχήμα που εμφανίζεται και στα σχέδια του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Από τα στοιχεία αυτά η προσφεύγουσα συνάγει ότι η παρεμβαίνουσα χρησιμοποιεί πλέον το δίκαιο των σημάτων προκειμένου να επιτύχει την απαγόρευση χρήσεως, εκ μέρους τρίτων, σχήματος που στο παρελθόν προστατευόταν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

34 Αφετέρου, ο ασθενής διακριτικός χαρακτήρας του προγενέστερου σήματος δεν μπορεί να έχει ενισχυθεί εκ των υστέρων, με την ενίσχυση της φήμης του σήματος από τη χρήση στην Ιταλία. Συναφώς, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, κατά πάγια νομολογία, η φήμη ενός σήματος δεν μπορεί να αποδεικνύεται αποκλειστικά βάσει γενικών και αφηρημένων στοιχείων, όπως είναι τα συγκεκριμένα ποσοστά, και ότι επιχειρήματα σχετικά με τον κύκλο εργασιών και τις διαφημιστικές δαπάνες δεν δύνανται να καθορίζουν τον διακριτικό χαρακτήρα ενός σήματος.

35 Κατά την προσφεύγουσα, οι διαπιστώσεις του τμήματος προσφυγών ως προς την αναγνώριση της φήμης του προγενέστερου σήματος ενέχουν πολλές πλημμέλειες.

36 Πρώτον, η απόδειξη του ενισχυμένου διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος στην Ιταλία δεν θα έπρεπε να στηριχθεί αποκλειστικά σε γενικές ενδείξεις περί του ύψους των διαφημιστικών δαπανών και του όγκου των πωλήσεων, δεδομένου ότι πρόκειται για προϊόν ευρείας καταναλώσεως και χαμηλού κόστους. Ο όγκος των πωλήσεων του εν λόγω προϊόντος δεν έχει, επομένως, την ίδια αποδεικτική αξία με αυτή των πωλήσεων προϊόντων διαρκείας, πολυτελείας ή υψηλής ποιότητας.

37 Δεύτερον, το ΓΕΕΑ στηρίχθηκε εσφαλμένα στο γεγονός ότι οι πωλήσεις αποσμητικών της παρεμβαίνουσας στην Ιταλία είναι υψηλότερες από εκείνες άλλων αποσμητικών αυτοκινήτου και καταλαμβάνουν μερίδιο αγοράς ποσοστού μεγαλύτερου του 50 %. Τα στοιχεία περί του όγκου των πωλήσεων της τρίμηνης εκθέσεως της εταιρίας Nielsen, τα οποία παρατίθενται στην ένορκη δήλωση του

διαχειριστή της παρεμβαίνουσας, δεν αναφέρονται στο προϊόν που καλύπτεται από το κοινοτικό σήμα αριθ. 91991, αλλά αφορούν κυρίως τα προϊόντα που φέρουν την ονομασία «arbre magique», τα οποία διατίθενται στο εμπόριο υπό σήμα διάφορο του σήματος αριθ. 91991. Εξάλλου, κατά την προσφεύγουσα, τα στοιχεία αυτά αφορούν τα έτη 1997 και 1998, ήτοι περίοδο κατά πολύ μεταγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως καταχώρισεως κοινοτικού σήματος. Τα στοιχεία για τις διαφημιστικές δαπάνες των ετών 1996 και 1997 είναι, για τους ίδιους λόγους, αλυσιτελή, καθώς οι εν λόγω διαφημίσεις αφορούν τα αποσμητικά που φέρουν την ονομασία «arbre magique» και είναι μεταγενέστερες της 30ής Απριλίου 1996, ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως καταχώρισεως.

38 Τρίτον, κατά την προσφεύγουσα, για την αναγνώριση της παρατεταμένης χρήσεως του προγενέστερου σήματος στην Ιταλία, το τμήμα ανακοπών και το τμήμα προσφυγών στηρίχθηκαν εσφαλμένα στο γεγονός ότι το σήμα χρησιμοποιούνταν στην Ιταλία από πολλών ετών και προστατευόταν, υπό μορφή, κατά βάση, όμοια από το 1954, βάσει της διεθνούς καταχώρισεως αριθ. 178969. Με τον τρόπο αυτό τα δύο τμήματα εξομοίωσαν εσφαλμένα την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως καταχώρισεως του σήματος με την πραγματική χρήση του σήματος, ενώ δεν προσκομίσθηκε καμία απόδειξη ως προς τη χρήση του διεθνούς σήματος 178969 από της καταχωρίσεώς του. Εξάλλου, η καταχώριση αριθ. 178969 αφορά σήμα που περιλαμβάνει λευκή βάση και το λεκτικό στοιχείο «car freshner», ενώ η καταχώριση αριθ. 91991 αφορά σήμα απλώς εικονιστικό. Επιπροσθέτως, η καταχώριση στην κλάση 5 δεν αφορά τα συγκεκριμένα αποσμητικά προϊόντα, αλλά «απολυμαντικά, προϊόντα για το μπάνιο, εντομοκτόνα, χημικά προϊόντα».

39 Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα, λαμβανομένου υπόψη του ασθενούς διακριτικού του χαρακτήρα, η προστασία του προγενέστερου σήματος ήταν μειωμένη και οι περιορισμένες διαφορές με το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση αρκούν για να αποκλεισθεί οποιοσδήποτε κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των δύο σημείων. Επομένως, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι υφίσταται εννοιολογική ομοιότητα, αυτή δεν αρκεί για τη δημιουργία κινδύνου συγχύσεως. Πράγματι η εικόνα του ελάτου δεν παρουσιάζει καμία πρωτότυπη παράσταση, ενώ η φήμη του σήματος αριθ. 91991 δεν αποδείχθηκε.

- 40 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα προσκόμισε μετ' επικλήσεως απόφαση του Tribunal Supremo (ανωτάτου δικαστηρίου Ισπανίας) της 5ης Απριλίου 2005, με την οποία της απονέμονται οριστικώς τα δικαιώματα επί του ισπανικού σήματος Aire Limpio αριθ. 2033859.
- 41 Η προσφεύγουσα εκτιμά, συνεπώς, ότι το τμήμα προσφυγών εσφαλμένα δέχθηκε την ύπαρξη ομοιότητας μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων και τον ενισχυμένο, λόγω της χρήσεώς του, διακριτικό χαρακτήρα του σήματος της παρεμβαίνουσας. Στην πραγματικότητα, δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος συγχύσεως στην αντίληψη του καταναλωτή.
- 42 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι η σφαιρική σύγκριση των αντιπαρατιθέμενων σημάτων πρέπει, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική τους ομοιότητα, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που αυτά προκαλούν, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους. Κατά το ΓΕΕΑ, η ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία θα πρέπει να επικεντρωθεί στην πρόσληψη των αντιπαρατιθέμενων σημάτων από το ιταλικό κοινό.
- 43 Όσον αφορά το οπτικό επίπεδο, το ΓΕΕΑ επισημαίνει ότι το προγενέστερο σήμα συνίσταται στην αναπαράσταση του περιγράμματος ενός έλατου με πολύ βραχύ κορμό και ακανόνιστες πλευρικές εσοχές και εξοχές, το οποίο είναι τοποθετημένο σε μεγαλύτερη, εν είδει βάθρου, βάση. Το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση αποτελείται από μία κωμική μορφή κινουμένου σχεδίου, το υψηλότερο τμήμα της οποίας έχει τριγωνική μορφή με ακανόνιστες πλευρές, προσομοιάζον στην κορυφή ελάτου, και η οποία, όσον αφορά τη βάση της, στηρίζεται σε δύο μεγάλα υποδήματα. Στο κέντρο του άνω τριγωνικού τμήματος εμφανίζεται η αναπαράσταση ενός προσώπου υπό μορφή κινουμένου σχεδίου με δύο βραχίονες που φαίνεται να δείχνουν το λεκτικό στοιχείο «aire limpio», το οποίο είναι γραμμένο με χαρακτηριστές ιδιαίτερης μορφής και ύφους. Τα αντιπαρατιθέμενα σήματα έχουν κοινά εξωτερικά χαρακτηριστικά, ήτοι ένα σχέδιο τριγωνικού σχήματος με ακανόνιστες πλευρές το οποίο, κατόπιν μιας στενώσεως, καταλήγει σε βάση ορθογώνιου σχήματος. Παρά την αντίθεση που προκύπτει από την κωμική χροιά που προσδίδει το υπό μορφή κινουμένου σχεδίου πρόσωπο και από το λεκτικό στοιχείο «aire limpio», το γραφικό αυτό στοιχείο κυριαρχεί προδήλως στη γενική εντύπωση που δημιουργεί το σημείο, κατευθύνοντας εμφανώς την προσοχή στο λεκτικό στοιχείο, το οποίο δεν θα ήταν άλλως ευδιάκριτο.

- 44 Σε φωνητικό επίπεδο, το προγενέστερο σήμα, ως σημείο αμιγώς γραφικό, μπορεί να μεταδοθεί προφορικά με περιγραφή του σημείου, ενώ το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση προφέρεται με τη βοήθεια του λεκτικού του στοιχείου «aire limpio».
- 45 Όσον αφορά το εννοιολογικό επίπεδο, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το ενδιαφερόμενο κοινό θα συνδέσει τα αντιπαρατιθέμενα σήματα με το περίγραμμα ελάτου με βραχύ κορμό, το οποίο είναι τοποθετημένο σε ορθογώνιο, εν είδει βάρθρου, στοιχείο και του οποίου οι κλάδοι σχηματίζονται από εξοχές και εσοχές. Κατά την άποψη του ΓΕΕΑ, το ιταλικό κοινό δεν θα αποδώσει καμία ιδιαίτερη σημασία στην έκφραση «aire limpio» και θα αναγνωρίζει τα δύο σημεία αποκλειστικά από το σημασιολογικό περιεχόμενο των δύο γραφικών αναπαράστασεων.
- 46 Όσον αφορά την εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το σήμα αυτό δεν περιορίζεται στην αναπαράσταση ενός ελάτου. Πρόκειται για γραφική αναπαράσταση μιας πιο σύνθετης έννοιας, ήτοι του σχήματος ελάτου με ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως εξοχές και εσοχές, κορμό πολύ βραχύ και τοποθετημένο σε ορθογώνια, εν είδει βάρθρου, βάση.
- 47 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι το σχήμα ελάτου χρησιμοποιείται ευρέως για την εμπορία αρωματικών χώρου, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε, κατά την ενώπιον του ΓΕΕΑ διαδικασία, κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι, στην ιταλική αγορά, το ενδιαφερόμενο κοινό έχει συνηθίσει στη χρήση, για το συγκεκριμένο είδος προϊόντων, αρωματικών των οποίων το σχήμα παρουσιάζει ομοιότητες με το περίγραμμα ελάτου.
- 48 Κατά το ΓΕΕΑ, αν το άνω τμήμα του σχήματος του προϊόντος πρέπει πράγματι να είναι στενότερο του κάτω τμήματός του, για την επίτευξη του επιζητούμενου τεχνικού αποτελέσματος δεν θα ήταν αναγκαία η χρήση σχήματος που αντιστοιχεί στη σύλληψη του προγενέστερου σήματος, καθώς το ίδιο αποτέλεσμα θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω ενός απλού τριγώνου με ευθείες και κανονικές πλευρές ή με σχήμα του οποίου το άνω τμήμα είναι στενότερο της βάσεώς του. Επομένως, το σχήμα του προγενέστερου σήματος δεν αποτελεί τον μοναδικό τρόπο επιτεύξεως του συγκεκριμένου τεχνικού αποτελέσματος.

- 49 Όσον αφορά την εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, το ΓΕΕΑ υπογραμμίζει ότι, εν προκειμένω, δεδομένου ότι τα συγκεκριμένα προϊόντα είναι ευρείας καταναλώσεως, ο μέσος καταναλωτής δεν επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή κατά την αγορά τους.
- 50 Λαμβανομένης υπόψη της σημασίας του περιγράμματος του ελάτου για τη χρήση στην Ιταλία του εικονιστικού σήματος που περιλαμβάνει το λεκτικό στοιχείο «arbre magique», καθώς και του κυρίαρχου ρόλου του γραφικού στοιχείου, το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι τόσο η έκφραση «arbre magique» όσο και το δεσπόζον και ιδιαιτέρως έντονο γραφικό της στοιχείο (το οποίο αντιστοιχεί στην αναπαράσταση του προγενέστερου σήματος επί του οποίου στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση) πρέπει να θεωρηθούν ως πασίγνωστα και ευρέως χρησιμοποιούμενα από το οικείο κοινό. Το ΓΕΕΑ εκτιμά, συνεπώς, ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι το προγενέστερο κοινοτικό σήμα επί του οποίου στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση έχει αποκτήσει στην Ιταλία ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα.
- 51 Το ΓΕΕΑ προσθέτει ότι, κατά την παρεμβαίνουσα, η διαφημιστική προώθηση του προϊόντος έλαβε χώρα προ της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως καταχώρισεως και ότι δεν μπορεί να κατακτήθηκε πολύ σύντομα ένα τόσο μεγάλο μερίδιο της αγοράς. Επομένως, το ενδεχόμενο να ήταν χαμηλές οι πωλήσεις το 1996 δεν είναι πιθανό.
- 52 Τέλος, το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι, κατ' εφαρμογήν της αρχής που διατύπωσε το Δικαστήριο με την απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL (Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 24), η εννοιολογική ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων θα μπορούσε να δημιουργήσει, στην Ιταλία, όπου το προγενέστερο σήμα έχει αποκτήσει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα, κίνδυνο συγχύσεως, τον οποίο οι διαφορές ύφους και ζωρότητας μεταξύ των σημάτων δεν δύνανται να αποσοβήσουν. Συγκεκριμένα, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια κωμική και υπό μορφή κινουμένου σχεδίου παραλλαγή του προγενέστερου σήματος το οποίο είναι ευρέως γνωστό στο οικείο κοινό.
- 53 Η παρεμβαίνουσα επισημαίνει καταρχάς ότι τα στοιχεία που διακρίνουν τα αντιπαρατιθέμενα σήματα δεν μετριάζουν τη γενική εντύπωση ομοιότητας.

- 54 Όπως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, τα προϊόντα που κυκλοφορούν υπό τα επίμαχα σήματα πωλούνται σε σημεία αυτοεξυπηρέτησης πρατηρίων καυσίμων ή πολυκαταστημάτων, ενώ η επιλογή τους γίνεται ταχύτατα και χωρίς προηγούμενη ιδιαίτερη σκέψη εκ μέρους του καταναλωτή. Η προσοχή του καταναλωτή εστιάζεται, επομένως, στο πρώτο στοιχείο που αυτός αντιλαμβάνεται όταν αντικρίζει τα σήματα, ήτοι στο περίγραμμα ελάτου.
- 55 Περαιτέρω, σε φωνητικό επίπεδο, η διαφορά που έγκειται στην επιγραφή «aire limpio» δεν ασκεί επιρροή στην επιλογή του καταναλωτή, διότι η προσοχή του τελευταίου εστιάζεται αποκλειστικά στην εμφάνιση ή στην εξωτερική παρουσίαση του προϊόντος.
- 56 Τέλος, κατά την παρεμβαίνουσα, τα σημεία των αντιπαρτιθέμενων σημάτων είναι παρόμοια και σε εννοιολογικό επίπεδο, διότι χρησιμοποιούν κοινές εικόνες που ταυτίζονται ως προς την αναπαριστώμενη ιδέα, ήτοι το σχήμα μικρού ελάτου, εξατομικεύουν το προϊόν και εμφανίζουν στους καταναλωτές την εμπορική του προέλευση.
- 57 Η παρεμβαίνουσα βάλλει επίσης κατά της εκ μέρους της προσφεύγουσας περιγραφή του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση ως αναπαραστάσεως κωμικού προσώπου.
- 58 Επιπλέον, κατά την παρεμβαίνουσα, δεν χωρεί επίκληση του αμιγώς περιγραφικού χαρακτήρα του περιγράμματος του ελάτου για αρωματικά χώρου ή αποσμητικά, χωρίς την προσκόμιση στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι το περίγραμμα έχει καταστεί σύνηθες στις οικείες αγορές και/ή ότι τα δικαστήρια των αντίστοιχων χωρών έχουν κρίνει ότι δεν ισχύει ως σήμα.
- 59 Η παρεμβαίνουσα συντάσσεται με την άποψη του τμήματος προσφυγών, κατά το οποίο ο κίνδυνος συγχύσεως ενισχύεται λόγω του έντονου διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος, ο οποίος είναι προϊόν της φήμης του.

- 60 Η παρεμβαίνουσα αμφισβητεί το επιχείρημα ότι, αφενός, το προγενέστερο σήμα ταυτίζεται με το σχήμα του προϊόντος και ότι, αφετέρου, το σχήμα αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη τεχνικού αποτελέσματος. Καταρχάς, κατά την παρεμβαίνουσα, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί, διότι προβλήθηκε το πρώτον ενώπιον του Πρωτοδικείου. Εν πάση περιπτώσει, δεδομένου ότι τα προγενέστερα σήματα δεν είναι τρισδιάστατα αλλά εικονιστικά, το εν λόγω επιχείρημα προβάλλεται αλυσιτελώς. Τέλος, τα γραφικά στοιχεία που διεκδικούνται από τα σήματα της παρεμβαίνουσας δεν έχουν το σχήμα που είναι απαραίτητο για τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά.
- 61 Ομοίως, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενέστερου σήματος επιτάχθηκε με τη χρήση του σήματος, καθώς και ότι τα αντίθετα επιχειρήματα της προσφεύγουσας δεν μπορούν να γίνουν δεκτά.
- 62 Συναφώς, η παρεμβαίνουσα προβάλλει διάφορα πρόσθετα επιχειρήματα.
- 63 Πρώτον, τα στοιχεία περί των πωλήσεων δεν απολλύουν την αποδεικτική τους αξία λόγω του γεγονότος και μόνον ότι, εν προκειμένω, πρόκειται για προϊόντα ευρείας καταναλώσεως.
- 64 Δεύτερον, τα στοιχεία περί των ποσοστών των πωλήσεων των προϊόντων στην ιταλική αγορά συμπληρώνονται και με άλλες αποδείξεις, σχετικές με τη φήμη των σημάτων στη συγκεκριμένη αγορά.
- 65 Τρίτον, μολοντί είναι αληθές ότι η έκθεση της εταιρίας Nielsen αφορά τα έτη 1997 και 1998, από το περιεχόμενό της, σε συνδυασμό και με τις λοιπές προσκομισθείσες αποδείξεις, δύναται να συναχθεί ότι, κατά τα αμέσως προηγούμενα έτη, τα ποσοστά των πωλήσεων προϊόντων που έφεραν τα σήματα της παρεμβαίνουσας ήταν

πιθανώς παρόμοια με εκείνα της περιόδου 1997-1998. Επιπλέον, για τον προσδιορισμό του διακριτικού χαρακτήρα προγενέστερου εθνικού σήματος το οποίο ο δικαιούχος αντιτάσσει σε αίτηση καταχωρίσεως μεταγενέστερου σήματος, δεν μπορεί να μη ληφθεί υπόψη στοιχείο αποδεικνύον τη χρήση του εθνικού σήματος, επί του οποίου στηρίζεται η ανακοπή, κατά την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος και της ημερομηνίας ασκήσεως της ανακοπής.

- ⁶⁶ Η παρεμβαίνουσα καταλήγει ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς αποφάνθηκε ότι υφίστατο κίνδυνος συγχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, ως προς τα προϊόντα που υπάγονται στις κλάσεις 3 και 5.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

— Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- ⁶⁷ Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής εκ μέρους του δικαιούχου προγενέστερου σήματος το σήμα δεν γίνεται δεκτό προς καταχώριση στην περίπτωση κατά την οποία, λόγω του πανομοιότυπου ή παρόμοιου με το προγενέστερο σήμα χαρακτήρα του και των πανομοιότυπων ή παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζονται από τα δύο σήματα, υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως στην αντίληψη του κοινού της επικράτειας στην οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα. Εξάλλου, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94, ως προγενέστερα σήματα νοούνται τα κοινοτικά σήματα, τα σήματα που είναι καταχωρισμένα σε κράτος μέλος ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο διεθνούς καταχωρίσεως και των οποίων η ημερομηνία καταχωρίσεως είναι προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.

- 68 Επιπλέον, μολονότι το άρθρο 8 του κανονισμού 40/94 δεν περιλαμβάνει διάταξη ανάλογη προς εκείνη του άρθρου 7, παράγραφος 2, κατά την οποία, για την απόρριψη αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος αρκεί να συντρέχει απόλυτος λόγος απαραδέκτου για τμήμα μόνο της Κοινότητας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι εν προκειμένω επιβάλλεται η ίδια λύση. Επομένως, η καταχώριση πρέπει ομοίως να μη γίνει δεκτή, έστω και αν ο σχετικός λόγος απαραδέκτου συντρέχει μόνο για τμήμα της Κοινότητας [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 3ης Μαρτίου 2004, T-355/02, *Mülhens κατά ΓΕΕΑ — Zirh International (ZIRH)*, Συλλογή 2004, σ. II-791, σκέψη 36, και της 14ης Ιουλίου 2005, T-312/03, *Wassen International κατά ΓΕΕΑ — Stroschein Gesundkost (SELENIUM-ACE)*, Συλλογή 2005, σ. II-2897, σκέψη 29].
- 69 Εν προκειμένω, βάση της ανακοπής κατά της αιτήσεως καταχωρίσεως αποτέλεσαν διάφορα σήματα της παρεμβαίνουσας που περιελάμβαναν αναπαράσταση ελάτου. Κατά την εξέταση της ανακοπής, το τμήμα προσφυγών στηρίχθηκε κυρίως στο κοινοτικό σήμα αριθ. 91991, ως σήμα αντιπροσωπευτικό των λοιπών σημάτων που αντιτάχθηκαν κατά τη διαδικασία ανακοπής.
- 70 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι τα αντιπαρατιθέμενα σήματα ήταν παρόμοια από εννοιολογικής, ιδίως, απόψεως και ότι υφίστατο κίνδυνος συγχύσεως. Το συμπέρασμα αυτό ερειδόταν στη διαπίστωση ότι το προγενέστερο κοινοτικό σήμα αριθ. 91991, το οποίο προστατευόταν από 1ης Απριλίου 1996 και συνίστατο σε σχήμα ελάτου, είχε αποκτήσει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα στην Ιταλία. Η διαπίστωση αυτή ελάμβανε ως δεδομένη την παρατεταμένη χρήση και τη φήμη στην Ιταλία του διεθνούς σήματος ARBRE MAGIQUE, το οποίο αναπαριστούσε ένα έλατο και περιελάμβανε λεκτικό στοιχείο.
- 71 Συνεπώς, πρέπει εκ προοιμίου να εξετασθεί αν το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι το προγενέστερο κοινοτικό σήμα αριθ. 91991 είχε αποκτήσει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της παρατεταμένης χρήσεως άλλου καταχωρισμένου σήματος, ήτοι του σήματος ARBRE MAGIQUE, καθώς και λόγω της παρατεταμένης χρήσεώς του στην Ιταλία, όπου το εν λόγω σήμα μπορεί να θεωρηθεί παγκοίμως γνωστό.

— Επί του ιδιαίτερου διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου κοινοτικού σήματος

72. Επιβάλλεται, καταρχάς, η επισήμανση ότι, κατά τη νομολογία, ένα σήμα διαθέτει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα είτε εγγενώς είτε λόγω της φήμης της οποίας χαίρει στο κοινό (βλ. ανωτέρω, σκέψη 52, απόφαση SABEL, σκέψη 24).
73. Πρέπει, περαιτέρω, να υπομνησθεί ότι η εκ μέρους σήματος κτήση διακριτικού χαρακτήρα μπορεί να επέλθει και μέσω της χρήσεώς του ως τμήματος άλλου καταχωρισμένου σήματος. Αρκεί οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι να αναγνωρίζουν πράγματι, συνεπεία της χρήσεως αυτής, το προϊόν ή την υπηρεσία, που προσδιορίζονται από τα προγενέστερα σήματα, ως προερχόμενα από συγκεκριμένη επιχείρηση (βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 2005, C-353/03, Nestlé, Συλλογή 2005, σ. I-6135, σκέψεις 30 και 32).
74. Πρέπει, ως εκ τούτου, να γίνει επίσης δεκτό ότι ένα σήμα μπορεί να αποκτήσει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της παρατεταμένης χρήσεώς του και της φήμης του ως τμήματος άλλου καταχωρισμένου σήματος, καθόσον το οικείο κοινό αντιλαμβάνεται το σήμα ως δηλούν την προέλευση των προϊόντων από συγκεκριμένη επιχείρηση.
75. Εν προκειμένω, στο ερώτημα αν το τμήμα προσφυγών έκρινε ορθώς ότι το προγενέστερο κοινοτικό σήμα αριθ. 91991 είχε αποκτήσει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσεώς του ως τμήματος άλλου καταχωρισμένου σήματος πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση στην περίπτωση κατά την οποία το προγενέστερο κοινοτικό σήμα αριθ. 91991 μπορεί να θεωρηθεί τμήμα του σήματος ARBRE MAGIQUE.
76. Συναφώς, το τμήμα προσφυγών έκρινε ορθώς ότι η αναπαράσταση του περιγράμματος του ελάτου, το οποίο κατέχει ουσιώδη, αν όχι κυρίαρχη, θέση στο σήμα ARBRE MAGIQUE, αντιστοιχεί στο σημείο του προγενέστερου κοινοτικού

σήματος αριθ. 91991. Επομένως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ορθώς ότι το προγενέστερο κοινοτικό σήμα αριθ. 91991 αποτελούσε τμήμα του προγενέστερου σήματος ARBRE MAGIQUE. Το πρώτο σήμα μπορούσε, ως εκ τούτου, να αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα μέσω της χρήσεώς του ως τμήματος του δευτέρου σήματος.

- 77 Κατά συνέπεια, το τμήμα προσφυγών ορθώς εξέτασε το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τη χρήση και τη φήμη του σήματος ARBRE MAGIQUE, προκειμένου να διαπιστώσει την παρατεταμένη χρήση, τη φήμη και, συνεπώς, τον ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα τμήματός του, ήτοι του προγενέστερου κοινοτικού σήματος 91991.
- 78 Όσον αφορά, εν προκειμένω, την εξέταση καθ' εαυτήν των αποδεικτικών στοιχείων από το τμήμα προσφυγών, ορθώς επισημαίνεται με την προσβαλλόμενη απόφαση ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, ήτοι, κατά βάση, από τα έγγραφα που προσκομίσθηκαν στις 8 Νοεμβρίου 1999 στο πλαίσιο της ασκηθείσας από την παρεμβαίνουσα ανακοπής, προκύπτει ότι, ως τμήμα καταχωρισμένου σήματος, ήτοι του σήματος ARBRE MAGIQUE, το προγενέστερο σήμα αριθ. 91991 αποτέλεσε αντικείμενο παρατεταμένης χρήσεως στην Ιταλία, όπου είναι παγκοίνως γνωστό, και διαθέτει, ως εκ τούτου, ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα.
- 79 Η προσβαλλόμενη απόφαση λαμβάνει, επομένως, υπόψη την παρατεταμένη χρήση του σήματος ARBRE MAGIQUE και το γεγονός ότι, ετησίως, οι πωλήσεις των προϊόντων που κυκλοφορούν υπό το σήμα αυτό υπερβαίνουν τα 45 εκατομμύρια τεμάχια και ότι οι αντίστοιχες πωλήσεις στην Ιταλία κατέλαβαν, κατά τα έτη 1997 και 1998, μερίδιο αγοράς ποσοστού μεγαλύτερου του 50 %. Επιπλέον, η προσβαλλόμενη απόφαση συνεκτιμά το γεγονός ότι οι διαφημιστικές δαπάνες στην Ιταλία για την προώθηση των εν λόγω προϊόντων κατά τα έτη 1996 και 1997 υπερέβησαν τα 7 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες (ήτοι τα 3 615 198,29 ευρώ).
- 80 Το γεγονός ότι τα στοιχεία περί των πωλήσεων αναφέρονται στα έτη 1997 και 1998 και ότι οι διαφημιστικές δαπάνες αφορούν τα έτη 1996 και 1997, ήτοι περιόδους μεταγενέστερες της 30ής Απριλίου 1996, ημερομηνίας υποβολής, εκ μέρους της

προσφεύγουσας, της αιτήσεως καταχωρίσεως, δεν αρκεί για την εξουδετέρωση της αποδεικτικής ισχύος των στοιχείων αυτών ως προς τη διαπίστωση της φήμης του προγενέστερου σήματος αριθ. 91991.

- 81 Πράγματι, κατά τη νομολογία, στοιχεία μεταγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος μπορούν να ληφθούν υπόψη όταν καθιστούν δυνατή την εξαγωγή συμπερασμάτων επί της καταστάσεως όπως αυτή είχε κατά την ημερομηνία αυτή [απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 2005, T-262/04, BIC κατά ΓΕΕΑ (σχήμα αναπτήρα με πυρόλιθο), Συλλογή 2005, σ. II-5959, σκέψη 82· βλ. κατά την έννοια αυτή, διάταξη του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 2004, C-192/03 P, Alcon κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2004, σ. I-8993, σκέψη 41 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία]. Τέτοιες περιστάσεις μπορούν να συμβάλουν στην επιβεβαίωση ή στην καλύτερη εκτίμηση της εκτάσεως της χρήσεως του σήματος κατά την κρίσιμη για την υπόθεση περίοδο (βλ., κατ' αναλογία, διάταξη του Δικαστηρίου της 27ης Ιανουαρίου 2004, C-259/02, La Mer Technology, Συλλογή 2004, σ. I-1159, σκέψη 31).
- 82 Επομένως, το τμήμα προσφυγών ορθώς εκτίμησε ότι τέτοιες περιστάσεις καθιστούν δυνατή, αφενός, την εξαγωγή συμπερασμάτων επί της καταστάσεως όπως αυτή είχε κατά την ημερομηνία υποβολής, εκ μέρους της προσφεύγουσας, της αιτήσεως καταχωρίσεως και, αφετέρου, την επιβεβαίωση της φήμης του σήματος αριθ. 91991 κατά την ίδια ημερομηνία.
- 83 Συγκεκριμένα, πρέπει να επισημανθεί ότι η κατάκτηση μεριδίου της αγοράς ποσοστού 50 % κατά τα έτη 1997 και 1998 ήταν δυνατή μόνο σταδιακά. Επομένως, η εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ότι, κατ' ουσίαν, η κατάσταση δεν ήταν αισθητά διαφορετική το 1996 δεν είναι εσφαλμένη.
- 84 Το γεγονός ότι πρόκειται για στοιχεία μεταγενέστερα της 30ής Απριλίου 1996, ήτοι της ημερομηνίας υποβολής, εκ μέρους της προσφεύγουσας, της αιτήσεως καταχωρίσεως, δεν αρκεί για την εξουδετέρωση της αποδεικτικής τους ισχύος ως προς τη διαπίστωση της φήμης του προγενέστερου σήματος αριθ. 91991.

85 Εξάλλου, δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο το τμήμα προσφυγών εσφαλμένα αναγνώρισε τον ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος στην Ιταλία, βασιζόμενο αποκλειστικά σε γενικές ενδείξεις περί του ύψους των διαφημιστικών δαπανών και του όγκου των πωλήσεων. Ασφαλώς, κατά τη νομολογία που επικαλείται η προσφεύγουσα, ο διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος δεν μπορεί να αποδεικνύεται αποκλειστικά βάσει γενικών και αφηρημένων στοιχείων, όπως είναι τα συγκεκριμένα ποσοστά (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Ιουνίου 2002, C-299/99, Philips, Συλλογή 2002, σ. I-5475, σκέψη 62). Εντούτοις, πρέπει να επισημανθεί, πρώτον, ότι η νομολογία αυτή αφορά την κτήση διακριτικού χαρακτήρα εκ μέρους σήματος που αποτελεί αντικείμενο αιτήσεως καταχωρίσεως και όχι, όπως εν προκειμένω, την εκτίμηση της φήμης καταχωρισμένου σήματος το οποίο έχει αποκτήσει ήδη διακριτικό χαρακτήρα. Δεύτερον, προκειμένου να αναγνωρίσει, εν προκειμένω, τη φήμη του σήματος, το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη μόνο γενικές ενδείξεις, όπως συγκεκριμένα ποσοστά, αλλά και την παρατεταμένη χρήση του σήματος ARBRE MAGIQUE, την οποία, εξάλλου, δεν αμφισβήτησε η προσφεύγουσα.

86 Ομοίως, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο το τμήμα προσφυγών στηρίχθηκε εσφαλμένα στο γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα προστατευόταν υπό μορφή, κατά βάση, όμοια από το 1954, δυνάμει της καταχωρίσεως αριθ. 178969. Η προσφεύγουσα δεν δύναται να υποστηρίξει λυσιτελώς ότι το τμήμα προσφυγών εξομοίωσε την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως με την ημερομηνία πραγματικής χρήσεως του σήματος CAR FRESHNER αριθ. 178969, χωρίς να έχει προσκομισθεί κανένα αποδεικτικό στοιχείο για τη χρήση του από της καταχωρίσεώς του. Συγκεκριμένα, όπως επισημάνθηκε και όπως επιβεβαίωσε το ΓΕΕΑ κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το τμήμα προσφυγών στήριξε την απόφασή του στην εξακριβωμένη χρήση του σήματος ARBRE MAGIQUE στην Ιταλία και όχι στη χρήση του σήματος CAR FRESHNER. Με την προσβαλλόμενη απόφαση διαπιστώνεται μεν ότι το σήμα CAR FRESHNER καταχωρίστηκε το 1954, όσον αφορά, όμως, την παρατεταμένη χρήση, αναφορά γίνεται στο σήμα ARBRE MAGIQUE.

87 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι αποδείχθηκαν επαρκώς κατά τον νόμο η παρατεταμένη χρήση και η φήμη στην Ιταλία του σήματος ARBRE MAGIQUE και, συνεπώς, του σήματος αριθ. 91991, τα οποία γίνονται αντιληπτά ως δηλούντα την προέλευση των προϊόντων από συγκεκριμένη επιχείρηση.

- 88 Λαμβανομένης υπόψη της φήμης της οποίας χαίρει στην Ιταλία το προγενέστερο κοινοτικό σήμα αριθ. 91991, η οποία οφείλεται κυρίως στην παρατεταμένη χρήση του ως τμήματος του σήματος ARBRE MAGIQUE και στη φήμη του σήματος ARBRE MAGIQUE στην ιταλική επικράτεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το τμήμα προσφυγών, αναγνωρίζοντας τον ιδιαίτερο διακριτικό του χαρακτήρα στην Ιταλία, δεν υπέπεσε σε σφάλμα.

— Επί της ομοιότητας των προϊόντων

- 89 Εν προκειμένω, οι διάδικοι δεν αμφισβητούν τη διαλαμβανόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση διαπίστωση περί της ομοιότητας των προϊόντων που προσδιορίζονται με το προγενέστερο σήμα και με το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση στις κλάσεις 3 και 5.

- 90 Επιπροσθέτως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η διεθνής καταχώριση του σήματος CAR FRESHNER για προϊόντα της κλάσεως 5 δεν αφορά τα συγκεκριμένα αποσμητικά προϊόντα, αλλά «απολυμαντικά, προϊόντα για το μπάνιο, εντομοκτόνα, χημικά προϊόντα», είναι αβάσιμο. Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι το σήμα αυτό καταχωρίστηκε ομοίως για «προϊόντα για τον καθορισμό του αέρα, [...] αρώματα, αιθέρια έλαια [...]», τα οποία υπάγονται στην κλάση 3.

— Επί της ομοιότητας των σημάτων

- 91 Κατά τη νομολογία, δύο σήματα είναι παρόμοια οσάκις, κατά την αντίληψη του ενδιαφερομένου κοινού, ταυτίζονται τουλάχιστον, εν μέρει ως προς μία ή πλέονες ουσιώδεις πτυχές [απόφαση του Πρωτοδικείου, της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-6/01, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ — Hukla Germany (MATRATZEN), Συλλογή 2002, σ. II-4335, σκέψη 30].

- 92 Εν προκειμένω, σε οπτικό επίπεδο, το γραφικό στοιχείο που περιλαμβάνεται στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση κυριαρχεί εμφανώς στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σημείο και κατευθύνει, σε σημαντικό βαθμό, την προσοχή στο λεκτικό στοιχείο. Η εντύπωση που δημιουργεί η ονομασία «*aire limpio*» είναι, λαμβανομένου υπόψη του μικρού μεγέθους των χρησιμοποιούμενων χαρακτήρων και της αναγραφής της στο εσωτερικό του περιγράμματος του σχεδίου που αναπαριστά έλατο, λιγότερο έντονη από την εντύπωση που δημιουργεί το γραφικό στοιχείο.
- 93 Εν αντιθέσει προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η συνολική εντύπωση που δημιουργεί το γραφικό στοιχείο δεν είναι η εντύπωση μιας κωμικής μορφής, αλλά μιας εικόνας προσομοιάζουσας σε έλατο. Το σχέδιο του προσώπου και των βραχιόνων της κωμικής μορφής είναι ενσωματωμένο στο κεντρικό τμήμα του ελάτου, ενώ, στη βάση του σχεδίου, δυο υποδήματα που σχηματίζουν μεταξύ τους γωνία 180 μοιρών υπέχουν θέση βάθρου. Η κωμική διάθεση και το ζωηρό πνεύμα που αποπνέουν τα χαρακτηριστικά αυτού του προσώπου έχουν ως σκοπό να προσδώσουν εκκεντρικότητα και να καταστήσουν εντυπωσιακή τη γραφική αναπαράσταση του ελάτου, ενώ το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση μπορεί να εκληφθεί από το κοινό ως μια κωμική και υπό μορφή κινούμενου σχεδίου παραλλαγή του προγενέστερου σήματος. Το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση αποτελείται, επομένως, από σημείο του οποίου κυρίαρχο στοιχείο είναι το περίγραμμα ελάτου, το οποίο συνιστά το προγενέστερο σήμα. Ο καταναλωτής θα αντιλαμβάνεται κυρίως αυτό ακριβώς το στοιχείο, βάσει του οποίου και θα επιλέγει, καθόσον μάλιστα, εν προκειμένω, πρόκειται για προϊόντα ευρείας καταναλώσεως που πωλούνται σε σημεία όπου εφαρμόζεται το σύστημα της αυτοεξυπηρέτησης.
- 94 Επομένως, σε οπτικό επίπεδο, η γραφική αναπαράσταση του ελάτου εμφανίζεται ως στοιχείο που κυριαρχεί στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση.
- 95 Σε εννοιολογικό επίπεδο, αμφότερα τα αντιπαρατιθέμενα σημεία συνδέονται με το περίγραμμα ελάτου. Λαμβανομένης υπόψη της εντυπώσεως που δημιουργείται και

του γεγονότος ότι η έκφραση «aire limpio» δεν έχει κάποια ιδιαίτερη σημασία για το ιταλικό κοινό, πρέπει να αναγνωρισθεί η εννοιολογική ομοιότητα των δύο σημάτων.

- 96 Συνεπώς, ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία, χρησιμοποιώντας εικόνες που ταυτίζονται ως προς την αναπαριστώμενη ιδέα, ήτοι το περίγραμμα ελάτου, είναι παρόμοια σε εννοιολογικό επίπεδο. Σε φωνητικό επίπεδο, υφίσταται διαφορά η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα, το οποίο είναι σήμα αμιγώς γραφικό, μπορεί να μεταδοθεί προφορικά με περιγραφή του σημείου, ενώ το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση προφέρεται με τη βοήθεια του λεκτικού του στοιχείου «aire limpio».

— Επί του κινδύνου συγχύσεως

- 97 Κατά πάγια νομολογία, κίνδυνος συγχύσεως συνιστά ο κίνδυνος να πιστέψει το κοινό ότι τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικά συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις. Κατά τη νομολογία αυτή, ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται συνολικώς, σύμφωνα με τον τρόπο κατά τον οποίο το οικείο κοινό προσλαμβάνει τα σημεία και τα επίμαχα προϊόντα ή υπηρεσίες και λαμβανομένων υπόψη όλων των συναφών παραγόντων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ της ομοιότητας των σημείων και της ομοιότητας των δηλούμενων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-162/01, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), Συλλογή 2003, σ. II-2821, σκέψεις 30 έως 32].

- 98 Η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημείων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που αυτά προκαλούν, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους [βλ. απόφαση του

Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 2003, T-292/01, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Συλλογή 2003, σ. II-4355, σκέψη 47].

- 99 Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι όσο πιο ισχυρός είναι ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενέστερου σήματος τόσο επιτείνεται ο κίνδυνος συγχύσεως. Δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να αποκλεισθεί ότι η εννοιολογική ομοιότητα που οφείλεται στο γεγονός ότι δύο σήματα χρησιμοποιούν εικόνες συμπίπτουσες ως προς το εννοιολογικό περιεχόμενό τους μπορεί να δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως, στην περίπτωση κατά την οποία το προγενέστερο σήμα διαθέτει, είτε εγγενώς είτε λόγω της φήμης της οποίας χαίρει στο κοινό, ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα (βλ. ανωτέρω, σκέψη 52, προμνημονευθείσα απόφαση SABEL, σκέψη 24).
- 100 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι τα επίμαχα προϊόντα είναι προϊόντα ευρείας καταναλώσεως, ενδιαφερόμενο κοινό είναι ο μέσος καταναλωτής, ο οποίος θεωρείται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και επιδεικνύει εύλογη προσοχή και σύνεση. Ο μέσος καταναλωτής των εν λόγω προϊόντων δεν θα επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή κατά την αγορά τους.
- 101 Ο καταναλωτής θα επιλέγει, συνεπώς, κανονικά ο ίδιος τα επίμαχα προϊόντα και θα τείνει, ως εκ τούτου, να εμπιστεύεται κυρίως την εικόνα του σήματος των εν λόγω προϊόντων, ήτοι το περίγραμμα ελάτου.
- 102 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, της ομοιότητας των επίμαχων προϊόντων και της οπτικής και φωνητικής ομοιότητας των αντίστοιχων σημείων και, αφετέρου, του γεγονότος ότι το προγενέστερο σήμα έχει αποκτήσει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα στην Ιταλία, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διαπίστωση του τμήματος προσφυγών περί της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως δεν είναι εσφαλμένη.

- 103 Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατράπηκε με τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα.
- 104 Καταρχάς, είναι αβάσιμο το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι ο διακριτικός χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος είναι ασθενής λόγω του γεγονότος ότι το περίγραμμα ελάτου είναι περιγραφικό των οικείων προϊόντων. Συγκεκριμένα, όπως ορθώς επισήμανε το ΓΕΕΑ, το προγενέστερο σήμα δεν αποτελεί απλή και πιστή αναπαράσταση ελάτου. Το αναπαριστώμενο έλατο έχει ιδιαίτερη μορφή και χαρακτηριστικά: έχει πολύ βραχύ κορμό και είναι τοποθετημένο σε ορθογώνια, εν είδει βάθρου, βάση. Εξάλλου, όπως διαπιστώθηκε, λαμβανομένης υπόψη της φήμης του, το προγενέστερο σήμα έχει αποκτήσει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα. Επιπλέον, το επιχείρημα που αντλεί η προσφεύγουσα από τις κατευθυντήριες γραμμές του γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του Ηνωμένου Βασιλείου, οι οποίες, όπως υποστηρίζει, επιβεβαιώνουν τον περιγραφικό των οικείων προϊόντων χαρακτήρα του περιγράμματος του ελάτου, είναι αλυσιτελές διότι το κοινοτικό καθεστώς σημάτων είναι ένα αυτόνομο σύστημα το οποίο αποτελείται από ένα σύνολο κανόνων και επιδιώκει σκοπούς που προσιδιάζουν σ' αυτό, καθώς η εφαρμογή του είναι ανεξάρτητη κάθε εθνικού συστήματος, ενώ η νομιμότητα των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών πρέπει να εκτιμάται αποκλειστικά βάσει του κανονισμού 40/94, όπως έχει ερμηνευθεί από τον κοινοτικό δικαστή [απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Μαΐου 2005, T-31/03, Grupo Sada κατά ΓΕΕΑ — Sada (Grupo Sada), Συλλογή 2005, σ. II-1667, σκέψη 84].
- 105 Δεύτερον, πρέπει να απορριφθούν τα επιχειρήματα με τα οποία η προσφεύγουσα επιχειρεί να αποδείξει ότι η αίτηση καταχώρισεως του προγενέστερου σήματος έπρεπε να είχε απορριφθεί για τον λόγο, αφενός, ότι το σήμα συνίστατο στο σχήμα του προϊόντος που το φέρει και, αφετέρου, ότι το σχήμα του προγενέστερου σήματος, ήτοι το περίγραμμα ελάτου, ήταν αναγκαίο για την επίτευξη του επιζητούμενου τεχνικού αποτελέσματος. Η προσφεύγουσα δεν δύναται, εν πάση περιπτώσει, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, να προβάλλει απόλυτο λόγο απαραδέκτου ο οποίος δεν επιτρέπει την έγκυρη καταχώριση σημείου από ένα εθνικό γραφείο ή από το ΓΕΕΑ. Η εξέταση των απόλυτων λόγων απαραδέκτου του άρθρου 7 του κανονισμού 40/94 δεν είναι δυνατή στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, ενώ το άρθρο αυτό δεν περιλαμβάνεται στις διατάξεις βάσει των οποίων πρέπει να εκτιμηθεί η νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως [απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Ιουνίου 2004, T-186/02, BMI Bertollo κατά ΓΕΕΑ — Diesel (dieselit), Συλλογή 2004, σ. II-1887, σκέψη 71].

- ¹⁰⁶ Τέλος, η απόφαση του Tribunal Supremo της 5ης Απριλίου 2005, την οποία προσκόμισε μετ' επικλήσεως η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και η οποία, όπως υποστηρίζει, της απονέμει οριστικώς τα δικαιώματα επί του ισπανικού σήματος Aire Limpio αριθ. 2033859, δεν ασκεί εν προκειμένω επιρροή. Πράγματι, όπως επισημάνθηκε, η νομιμότητα των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών πρέπει να εκτιμάται αποκλειστικά βάσει του κανονισμού 40/94, όπως έχει ερμηνευθεί από τον κοινοτικό δικαστή (βλ. ανωτέρω, σκέψη 104, απόφαση Grupo Sada, σκέψη 84).
- ¹⁰⁷ Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 73 του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ¹⁰⁸ Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 73 του κανονισμού 40/94.
- ¹⁰⁹ Κατά το εν λόγω άρθρο και κατά τη νομολογία, η αιτιολογία μιας βλαπτικής αποφάσεως πρέπει να παρέχει στον ενδιαφερόμενο τις αναγκαίες ενδείξεις προκειμένου αυτός να γνωρίζει αν η απόφαση αυτή είναι βάσιμη, καθώς και να

παρέχει στον κοινοτικό δικαστή τη δυνατότητα να ασκήσει τον σχετικό έλεγχο νομιμότητας [απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-388/00, Institut für Lernsysteme κατά ΓΕΕΑ — Educational Services (ELS), Συλλογή 2002, σ. II-4301, σκέψη 59].

- 110 Κατά την προσφεύγουσα, το τμήμα ανακοπών, με την απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2003, και το τμήμα προσφυγών περιόρισαν την εξέτασή τους, αφενός, στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση και, αφετέρου, αποκλειστικά στην κοινοτική καταχώριση αριθ. 91991. Εντούτοις, για την αναγνώριση της υπάρξεως σχετικού λόγου απαραδέκτου της καταχωρίσεως κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, το τμήμα προσφυγών στηρίχθηκε και σε στοιχεία σχετικά με άλλα σήματα. Συνεπώς, κατά την προσφεύγουσα η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως αφορά προγενέστερα σήματα τα οποία το τμήμα προσφυγών απέκλεισε από τη συγκριτική εξέταση στην οποία προέβη προκειμένου να εξακριβώσει αν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως. Επομένως, κατά την προσφεύγουσα, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως είναι ελλιπής και το τμήμα προσφυγών παρέβη το άρθρο 73 του κανονισμού 40/94.
- 111 Το ΓΕΕΑ, υποστηριζόμενο από την παρεμβαίνουσα, αντιτείνει ότι η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να αντικρούσει το περιεχόμενο των εγγράφων και να αμφισβητήσει τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση για την αναγνώριση της φήμης και της παρατεταμένης χρήσεως στην Ιταλία του σήματος αριθ. 91991, καθώς τα έγγραφα αυτά προσκομίσθηκαν κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος ανακοπών. Εντούτοις, όπως υποστηρίζει το ΓΕΕΑ, η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε την ακρίβεια των στοιχείων αυτών.
- 112 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι τα προαναφερθέντα στοιχεία αφορούν σήμα το οποίο είχε αποκλεισθεί από τη συγκριτική εξέταση για λόγους οικονομίας της διαδικασίας, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι ο αποκλεισμός αυτός επ' ουδενί σημαίνει ότι τα στοιχεία αυτά δεν ασκούν επιρροή στην εκτίμηση, εκ μέρους του ιταλικού κοινού, του προγενέστερου σήματος επί του οποίου βασίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση. Ειδικότερα, το ΓΕΕΑ ουδέποτε δήλωσε ότι ο αποκλεισμός αυτός είχε ως αποτέλεσμα να μη ληφθούν υπόψη τα ως άνω έγγραφα κατά την εξέταση της εκτιμήσεως, εκ μέρους του ιταλικού κοινού, του σήματος επί του οποίου βασίζεται η

προσβαλλόμενη απόφαση, καθόσον αμφότερα τα σήματα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο επικλήσεως συμπίπτουν ως προς το γραφικό τους στοιχείο. Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν προσβάλλει τα διkonomικά δικαιώματα της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι η τελευταία είχε τη δυνατότητα να διατυπώσει τις θέσεις της επί των αποδεικτικών στοιχείων και των εγγράφων βάσει των οποίων αναγνωρίστηκε η φήμη και η παρατεταμένη χρήση του προγενέστερου σήματος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 113 Κατά το άρθρο 73 του κανονισμού 40/94, οι αποφάσεις του Γραφείου πρέπει να αιτιολογούνται. Εξάλλου, σύμφωνα με τον κανόνα 50, παράγραφος 2, στοιχείο η', του κανονισμού 2868/95, η απόφαση του τμήματος προσφυγών πρέπει να περιλαμβάνει το σκεπτικό της αποφάσεως. Συναφώς, κρίνεται ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως που επιβάλλεται κατ' αυτόν τον τρόπο έχει περιεχόμενο ίδιο με αυτό της υποχρεώσεως που απορρέει από το άρθρο 253 ΕΚ [απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 2004, C-447/02 P, KWS Saat κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2004, σ. I-10107, σκέψη 64· απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 2004, T-124/02 και T-156/02, Sunrider Corporation κατά ΓΕΕΑ — Vitakraft-Werke Wührmann και Friesland Brands (VITATASTE και META BALANCE 44), Συλλογή 2004, σ. II-1149, σκέψη 72].

- 114 Κατά πάγια νομολογία, από την αιτιολογία που επιβάλλει το άρθρο 253 ΕΚ πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του εκδότη της πράξεως. Η υποχρέωση αυτή έχει διττό σκοπό, δηλαδή να παρέχεται, αφενός, στους ενδιαφερομένους η δυνατότητα να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν το ληφθέν μέτρο, ώστε να προασπίζουν τα δικαιώματά τους, και, αφετέρου, στον κοινοτικό δικαστή η δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο νομιμότητας της αποφάσεως (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, Delacre κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-395, σκέψη 15, και προμνημονευθείσα στη σκέψη 113 απόφαση KWS Saat κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 65· βλ. επίσης, προμνημονευθείσα στη σκέψη 113 απόφαση VITATASTE και META BALANCE 44, σκέψη 73).

- 115 Επιπλέον, κατά το άρθρο 73 του κανονισμού 40/94, οι αποφάσεις του ΓΕΕΑ μπορούν να στηρίζονται μόνο στους λόγους επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να λάβουν θέση. Η διάταξη αφορά τόσο τους πραγματικούς και νομικούς λόγους όσο και τα αποδεικτικά στοιχεία.
- 116 Εντούτοις, το δικαίωμα ακροάσεως εκτείνεται μεν σε όλα τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που συνιστούν τη βάση της αποφάσεως, δεν καλύπτει όμως την τελική θέση την οποία προτίθεται να λάβει η διοίκηση [απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 2005, T-303/03, Lidl Stiftung κατά ΓΕΕΑ — REWE-Zentral (SALVITA), Συλλογή 2005, σ. II-1917, σκέψη 62].
- 117 Εν προκειμένω, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του τμήματος προσφυγών. Όπως προκύπτει από το κείμενό της, στο οποίο εκτίθενται τα επιχειρήματα που προέβαλε ενώπιον του τμήματος προσφυγών η προσφεύγουσα, η τελευταία είχε τη δυνατότητα να λάβει θέση επί του συνόλου των στοιχείων επί των οποίων στηρίχθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση καθώς επί της εκτιμήσεως, εκ μέρους του τμήματος προσφυγών, των αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τη χρήση των προγενέστερων σημάτων.
- 118 Συνεπώς, δεν αποδεικνύεται παράβαση του άρθρου 73 του κανονισμού 40/74 και ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως όπως και η προσφυγή στο σύνολό της πρέπει να απορριφθούν.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 119 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

120 Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του ΓΕΕΑ και της παρεμβαίνουσας, να φέρει τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) **Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Legal

Lindh

Wiszniewska-Białecka

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 7 Σεπτεμβρίου 2006.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

H. Legal